

The Open University of Sri Lanka
 Faculty of Natural Sciences
 B.Sc./B.Ed. Degree Programme

Department	:	Chemistry
Level	:	3
Name of the Examination	:	Final Examination
Course Code and Title	:	CYU3201 – Basic Principles of Chemistry II
Academic Year	:	2023/2024
Date	:	April-05-2024
Time	:	2.00 – 4.00 p.m.
Duration	:	2 hours

$$\text{Avogadro constant / ආචාරුවේ නියතය (N}_A\text{)} = 6.023 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$$

$$\text{Universal gas constant / සාරවතු වායු නියතය (R)} = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$$

$$\text{Planck's constant / ප්ලාන්ක්ගේ නියතය (h)} = 6.626 \times 10^{-34} \text{ J s}$$

$$\text{Velocity of light / ආලෝකයේ ප්‍රවීගය (c)} = 2.997 \times 10^8 \text{ m s}^{-1}$$

$$\text{Faraday constant / ගැරඹී නියතය (F)} = 96,500 \text{ C mol}^{-1}$$

$$\text{Mass of an electron / ඉලෙක්ට්‍රොනයක ස්කන්ධය} = 9.109 \times 10^{-31} \text{ kg}$$

$$\text{Standard atmospheric pressure / සම්මත වායුගේලිය පිහිතය} = 10^5 \text{ Pa (N m}^{-2}\text{)}$$

$$\ln x = 2.303 \log_{10} x$$

$$\Delta G^0 = -nFE^0 \quad I = 0.5 \times \sum_j c_j Z_j^2$$

$$\log(\gamma_{\pm}) = -0.509(\text{dm}^3 \text{mol}^{-1})^{\frac{1}{2}} Z^2 \sqrt{I} \quad E = E^\circ - \frac{RT}{nF} \ln(Q)$$

General Instructions / සාමාන්‍ය උපදෙස්

1. Read all instructions carefully before answering the questions.
ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු දීමට පෙර සියලුම උපදෙස් ගොඳීන් කියවන්න.
2. This question paper consists of 4 questions in 7 pages.
මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය පිටු 7 කින් සහ ප්‍රශ්න 4 කින් සමඟ්වන් වේ.
3. Answer all questions. All questions carry equal marks.
සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු දෙන්න. සියලුම ප්‍රශ්න වලට සමාන ලකුණු ඇත.
4. Answer for each question should commence from a new page.
සෑම ප්‍රශ්නයකටම පිළිතුරු තව පිටුවකින් ආරම්භ විය යුතුය.
5. Draw fully labelled diagrams where necessary.
අවශ්‍ය තැන්වල සම්පූර්ණයෙන්ම ලේඛල් කළ රුප සටහන් අදින්න.
6. Involvement in any activity that is considered as an exam offence will lead to punishment.
විහාග වරදක් ලෙස සලකන ඕනෑම ත්‍රියකාරකමකට සම්බන්ධ වීම දැඩිවම් ලැබීමට හේතු වේ.
7. Use blue or black ink to answer the questions.
ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු දීමට නිල් හෝ කළ සීන්ක හාවිතා කරන්න.
8. Clearly state your index number in your answer script.
ඩීඩ් පිළිතුරු පත්‍රයේ ඔබේ විහාග අංකය පැහැදිලිව සඳහන් කරන්න.

01. Answer all parts (a), (b), (c), and (d).

(a), (b), (c) සහ (d) සියලුම කොටස් වලට පිළිතුරු සපයන්න.

(a) What are the three states of matter? Indicate whether the following statements are true or false regarding these three states.

පදාර්ථයේ අවස්ථා තුන කුමක්ද? මෙම අවස්ථා තුන සම්බන්ධයෙන් පහත ප්‍රකාශ සත්‍යයද අසත්‍යද යන්න දක්වන්න.

- i. Solids have a definite volume. සන වලට නිශ්චිත පරිමාවක් ඇත.
- ii. Liquids cannot flow. දියර වලට ගලායා නොහැක.
- iii. Any substance can be melted by cooling it. ඕනෑම ද්‍රව්‍යයක් සිසිල් කිරීමෙන් ද්‍රව කළහැක.
- iv. Liquids can take the shape of the container. දියරවලට හාජනයේ හැඩිය ගතහැකිය.
- v. Gases have a definite shape or volume. වායුවලට නිශ්චිත හැඩියක් හෝ පරිමාවක් ඇත.
- vi. Matter changes its state when heat is added or removed. තාපය එකතු කළවිට හෝ ඉවත් කළවිට පදාර්ථය එහි අවස්ථාව වෙනස්කරයි.
- vii. Change of liquid into vapor on heating is called evaporation. රස්කිරීමේදී දියර වාෂ්ප බවට පත්කිරීම වාෂ්පිකරණය ලෙස හැඳින්වේ.

(10 marks)

(b)

- i. Write down the mathematical relationship between compressibility factor and temperature of a real gas and identify all the terms in it. සැබු වායුවක සම්පිළුතා සාධකය සහ උෂ්ණත්වය අතර ගණිතමය සම්බන්ධය ලියා එහි ඇති සියලුම පද හඳුනාගන්න.
- ii. Using the equation for the compressibility factor, derive an expression for the density (d) of a real gas. සම්පිළුතා සාධකය සඳහා සම්කරණය හාවිතා කරමින් සැබු වායුවක සනත්වය (d) සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලබාගන්න.
- iii. What is the value of compressibility factor for an ideal gas and write an expression for the density (d) of an ideal gas. පරිපූරණ වායුවක් සඳහා සම්පිළුතා සාධකයේ අගය කුමක්ද? එමගින් පරිපූරණ වායුවක සනත්වය (d) සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.

(25 marks)

(c) The mole fraction of argon in a gaseous mixture containing argon and hydrogen is 0.650. The pressure and temperature of this gaseous mixture are 1.50 bar and 300 K respectively. Assume that the gaseous mixture behaves ideally. ආගන් සහ හයිටුජන් අඩංගු වායු මිශ්‍රණයක ආගන් මුළු හාගය 0.650 කි. මෙම වායු මිශ්‍රණයේ පිඩිනය සහ උෂ්ණත්වය පිළිවෙළින් 1.50 bar සහ 300 K කි. වායුමය මිශ්‍රණය පරිපූරණ ලෙස හැකිරෙන බව උපකල්පනය කරන්න. (Relative atomic masses: සාහේක්ස පරිමාණුක ස්කන්ද: Ar = 40, H = 1 and සහ 1 bar = 1×10^5 Pa)

- i. State Dalton's law of partial pressure. බෝල්ටන්ගේ ආංගික පිඩිනය පිළිබඳ නියමය සඳහන් කරන්න.
- ii. Write down an expression for the partial pressure of any gas in a mixture using the total pressure of the gaseous mixture and the mole fraction of that gas. වායුමය මිශ්‍රණයක සම්පූරණ පිඩිනය සහ එම වායුවේ මුළු හාගය හාවිතා කරමින් මිශ්‍රණයක ඇති ඕනෑම වායුවක ආංගික පිඩිනය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.
- iii. Calculate the partial pressures of argon and hydrogen in the gaseous mixture in Pascal. පැස්කල් එකක වලින් වායුමය මිශ්‍රණයේ ආගන් සහ හයිටුජන්හි ආංගික පිඩිනයන් ගණනය කරන්න.

- iv. If the density of the gaseous mixture is d, show that $d = \frac{(X_{Ar}M_{Ar} + X_{H_2}M_{H_2})P}{RT}$ where, X_{Ar} is mole fraction of argon, X_{H_2} is mole fraction of hydrogen, M_{Ar} is molar mass of argon, M_{H_2} is molar mass of hydrogen, R is universal gas constant, P is pressure and T is absolute temperature of the gaseous mixture. (Hint: the mass of the gaseous mixture = mass of argon + mass of hydrogen)

වායු මිශ්‍රණයේ සනක්වය d නම්, $d = \frac{(X_{Ar}M_{Ar} + X_{H_2}M_{H_2})P}{RT}$ බව පෙන්වන්න. මෙහි X_{Ar} යනු ආගන්වල මධුල භාගය, X_{H_2} යනු හයිඩූජන්වල මධුල භාගය, M_{Ar} යනු ආගන් වල මධුලික ස්කන්ධය, M_{H_2} යනු හයිඩූජන්වල මධුලික ස්කන්ධය, R යනු සාර්වත්‍රි වායු නියතය, P යනු පිඛිනාය සහ T යනු වායු මිශ්‍රණයේ නිරපේක්ෂ උෂ්ණක්වයයි. (ඉහිය: වායු මිශ්‍රණයේ ස්කන්ධය = ආගන්හි ස්කන්ධය + හයිඩූජන්හි ස්කන්ධය)

- v. Calculate the density of this gaseous mixture. මෙම වායු මිශ්‍රණයේ සනක්වය ගණනය කරන්න.

(40 marks)

- (d) Giving reasons **determine** the values of w, ΔU , ΔH , q and ΔS when five moles of an ideal gas ($C_{v,m} = \frac{3R}{2}$) **expand freely** from 2.5 dm^3 initial volume to 25 dm^3 final volume at **constant temperature**. පරිපූරණ වායුවක මධුල පහක් ($C_{v,m} = \frac{3R}{2}$), 2.5 dm^3 ක ආරම්භක පරිමාවේ සිට අවසාන පරිමාව 25 dm^3 දක්වා නියත උෂ්ණක්වයකදී නිදහසේ ප්‍රසාරණය වන විට සේතු දක්වමින් w, ΔU , ΔH , q සහ ΔS අගයන් නිරීණය කරන්න.

(25 marks)

02. Answer **all** parts (a), (b), and (c).

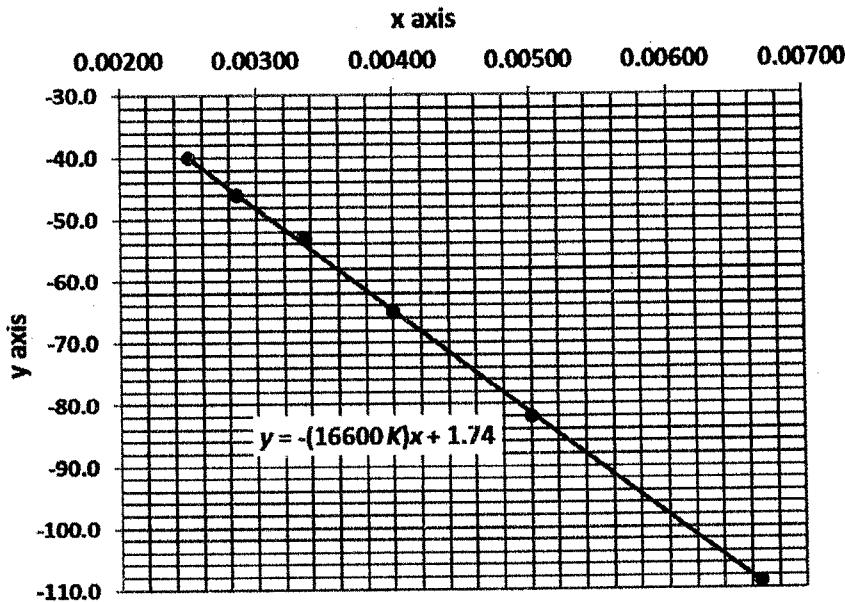
(a), (b) සහ (c) සියලුම කොටස් වලට පිළිතුරු සපයන්න.

(a)

- i. Write down the **linear form** ($y = mx + c$ type) of the Arrhenius equation and clearly identify all the terms.
ආහීනියස් සමිකරණයේ රේඛිය ස්වරූපය ($y = mx + c$ ආකාරය) ලියා සියලු සංක්ත පැහැදිලිව භාෂා දෙන්න.

- ii. Given below is an Arrhenius plot drawn based on experimentally determined rate constants at different temperatures for a first-order reaction. The calculated linear equation for the graph is $y = -(16600 K)x + 1.74$, where K is the unit of the gradient.

පහත ප්‍රස්ථාරය ඇද ඇත්තේ පළමු පෙළ ප්‍රතිතියාවක් සඳහා විවිධ උෂ්ණක්වලදී පයේශණාත්මකව නිර්ණය කරන ලද සිග්‍රෑතා නියතයන් අනුසාරයෙනි. ප්‍රස්ථාරය සඳහා ගණනය කරන ලද රේඛිය සමිකරණය, $y = -(16600 K)x + 1.74$ වේ. K යනු අනුතුමනයේ ඒකකය වේ.

- (x) Based on the linear form of the Arrhenius equation you mentioned in (i), label the x and y axes. Mention the units if any.
 ඔබ (i) හි සඳහන් කළ ආලීනියස් සමිකරණයේ රෝගීය ස්වරූපය මත පදනම්ව, x යහු y අනුමත කරන්න. ඒකක තිබේ නම් සඳහන් කරන්න.
- (y) Using the equation of the graph, calculate the *activation energy* of the reaction. Clearly mention its unit.
 ප්‍රස්ථාරයේ සමිකරණය භාවිතා කරමින්, ප්‍රතිත්‍යාවෙන් සක්‍රියාත්මක ගණනය කරන්න. එහි ඒකකය පැහැදිලිව සඳහන් කරන්න.
- (z) "When temperature is increased the rate of a reaction increases". Explain.
 "උෂ්ණත්වය වැඩි වන ත්‍රිත්වය ප්‍රතිත්‍යාවක වෙශය වැඩි ලේ". පැහැදිලි කරන්න.

(30 marks)

- (b) What do you understand by the following used in the study of Kinetics?
 ඔබට වැටහෙන පරිදි වාලක විද්‍යාවට අදාළව පහත සඳහන් වෙත හෝ වාක්‍ය බණ්ඩ වල අර්ථ මොනවා ඇ?

- rate determining step/ වෙශ නිර්ණ පියවර
- a pseudo first order reaction/ ව්‍යාප පළමු පෙළ ප්‍රතිත්‍යාවක්
- an elementary reaction/ මූලික ප්‍රතිත්‍යාවක්
- half-life/ අර්ථ ආයු කාලය

(20 marks)

- (c) A hypothetical elementary reaction is of the form $A + 2B \rightarrow \text{products}$.

කළුපිත මූලික ප්‍රතිත්‍යාවක් $A + 2B \rightarrow$ එල ආකාරයෙන් සිදු වේ.

- Write down the rate equation for the above reaction in terms of $-\frac{d[A]}{dt}$ using the standard symbols. සම්මත සංකේත භාවිතා කරමින් ඉහත ප්‍රතිත්‍යාව සඳහා සිගුකා සමිකරණය, $-\frac{d[A]}{dt}$ යොදා ගනිමින් ලියන්න.
- What is the overall order of the reaction?
 ප්‍රතිත්‍යාවෙන් සමස්ත පෙළ කුමක්ද?
- Determine the SI units of the rate constant, k.
 සිගුකා නියතය, k, හි ඒකකය නිර්ණය කරන්න

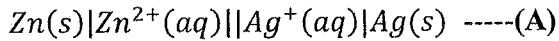
Debye-Hückel සීමාකාරී නීතිය භාවිතා කරමින්, 0.004 M $Mg(NO_3)_2(aq)$ දාවණය තුළ NO_3^- (aq) හි සත්‍යකා සංග්‍රහකය ගණනය කරන්න.

- iv. If the student added 1 L of 0.02 M $NaNO_3(aq)$ solution into the 1 L of the above 0.004 M $Mg(NO_3)_2(aq)$ solution, what will be the ionic strength of the new solution?

සිහුයා ඉහත 0.004 M $Mg(NO_3)_2(aq)$ දාවණයෙන් 1 L ක් 0.02 M $NaNO_3$ ජලීය දාවණයෙන් 1 L කට එකතු කළහොත්, නව දාවණයේ අයනික ප්‍රබලතාව කුමක් වේද?

(50 marks)

- (b) Consider the electrochemical cell given below prepared using the two electrodes, $Zn(s)$ and 1 M $Zn(NO_3)_2(aq)$ and $Ag(s)$ and 1 M $AgNO_3(aq)$ at 25 °C and 1 atm. $Zn(s)$ සහ 1 M $Zn(NO_3)_2(aq)$ සහ $Ag(s)$ සහ 1 M $AgNO_3(aq)$ යන ඉලෙක්ට්‍රෝඩ දෙක භාවිතා කරමින් 25 °C සහ 1 atm හිදී සකස් කර ඇති පහත දැක්වෙන විද්‍යුත් රසායනික කෝෂය සලකා බලන්න.

At 25 °C and 1 atm, the standard reduction potentials of two electrodes are given below.

25 °C සහ 1 atm හිදී සම්මත ඔක්සිජින් විහාර අයයන් පහත පරිදි වේ.

$$E_{Zn^{2+}|Zn} = -0.760 V \text{ and } E_{Ag^+|Ag} = 0.800 V$$

- Write down the anode, cathode and cell reactions of the above cell.
ඉහත කෝෂයේ ඇනෝඩ්, කැනෝඩ් සහ කෝෂ ප්‍රතික්‍රියා ලියන්න.
- Calculate the emf of the cell at 25 °C.
25 °C දී කෝෂයේ වි.ග.ඩ. අයය ගණනය කරන්න.
- Write down an equivalence cell diagram for the above cell (A).
ඉහත කෝෂය (A) සඳහා සමකතා කෝෂ සටහනක් ලියන්න.
- Write down the Nernst equation for the above cell diagram using the standard symbols.
සම්මත සංකේත භාවිතයෙන් ඉහත කෝෂ සටහන සඳහා Nernst සමීකරණය ලියන්න.
- Find the electrode potential of a cell prepared using the concentration of 0.1 M $Zn(NO_3)_2(aq)$ and 0.1 M $AgNO_3(aq)$ solutions at 25 °C and 1 atm. The activity coefficient of $Zn^{2+}(aq)$ and $Ag^+(aq)$ at the given concentrations are 0.178 and 0.750 respectively.
0.1 M $Zn(NO_3)_2(aq)$ සහ 0.1 M $AgNO_3(aq)$ දාවණ භාවිතා කර, 25 °C සහ 1 atm දී සකස් කරන ලද කෝෂයක ඉලෙක්ට්‍රෝඩ විහාර සොයන්න. ලබා දී ඇති සාන්දුරුණයන්හිදී $Zn^{2+}(aq)$ සහ $Ag^+(aq)$ හි ක්‍රියාකාරී සංග්‍රහක පිළිවෙළින් 0.178 සහ 0.750 වේ.

(50 marks)

04. Answer all parts (a), (b), and (c). (a), (b) සහ (c) සියලුම කොටස් වලට පිළිතුරු සපයන්න.

- (a) State clearly the type of systems and the conditions under which the following expressions can be applied. පහත සඳහන් ප්‍රකාශන යෙදිය නැති පදනම් වර්ගය සහ තත්වයන් පැහැදිලිව සඳහන් කරන්න.

- $\frac{V_1}{T_1} = \frac{V_2}{T_2}$
- $w = -nRT \ln \left(\frac{V_2}{V_1} \right)$
- $\Delta S = nC_{V,m} \ln \left(\frac{T_2}{T_1} \right)$
- $\Delta G < 0$

(15 marks)

(b) In a closed system, five moles of a perfect gas ($C_{v,m} = \frac{3R}{2}$) undergoes the following changes of states A, B and C. සංවත පද්ධතියක, පරිපුරණ වායුවක මුළු පහක් ($C_{v,m} = \frac{3R}{2}$) පහත දැක්වන A, B සහ C යන අවස්ථා වෙනසකම වලට හාජනය වේ.

(A) A reversible isobaric expansion from 2.0 atm, 25 L to 2.0 atm, 50 L

(A) 2.0 atm, 25 L සිට 2.0 atm, 50 L දක්වා ප්‍රත්‍යාවර්තන සම්පූර්ණ ප්‍රසාරණය

(B) A reversible isochoric compression from 2.0 atm, 50 L to 1.0 atm, 50 L

(B) 2.0 atm, 50 L සිට 1.0 atm, 50 L දක්වා ප්‍රත්‍යාවර්තන සම්පරිමා සංකේතනය

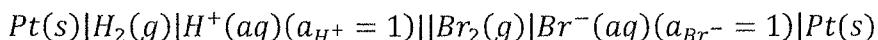
(C) A reversible isothermal compression from 1.0 atm, 50 L to 2.0 atm, 25 L

(C) 1.0 atm, 50 L සිට 2.0 atm, 25 L දක්වා ප්‍රත්‍යාවර්තන සමෝෂණ සංකේතනය

- i. Sketch each of the above processes on the same PV diagram. ඉහත එක් එක් ක්‍රියාවලී එකම PV රුප සටහනක සටහන් කරන්න.
- ii. Calculate the temperatures of these states A, B and C. මෙම A, B සහ C අවස්ථාවල උෂ්ණත්වය ගණනය කරන්න. (1 atm = 101325 Pa)
- iii. Calculate the total q, w, ΔU and ΔH . මුළු q, w, ΔU සහ ΔH ගණනය කරන්න.

(35 marks)

(c) The emf assigned to the following electrochemical cell was found to be 1.08 V at 1 atm and 25 °C. පහත විද්‍යුත් රසායනික කේෂයට පවරා ඇති වි.ග.ඩ. 1 atm සහ 25 °C හිඳු 1.08 V ලෙස සොයාගන්නා ඇදී.

- i. Write down the anode, cathode and cell reactions corresponding to the above cell diagram. ඉහත කේෂ රුප සටහනට අනුරුප වන ඇනෙක්බි, කැනේබි සහ කේෂ ප්‍රතික්‍රියා ලියන්න.
- ii. What is the standard emf for the $Pt(s)|Br_2(g)|Br^-(aq)$ electrode? Justify your answer. $Pt(s)|Br_2(g)|Br^-(aq)$ ඉලෙක්ට්‍රොඩය සඳහා සම්මත වි.ග.ඩ. කුමක්ද? හේතු දක්වන්න ඔබේ පිළිතුර සාධාරණීකරණය කරන්න.
- iii. Calculate the Gibbs free energy change for the above reaction. Hence identify the spontaneous cathode. ඉහත ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා ගිබිස් නිදහස් ගක්නි වෙනස ගණනය කරන්න. එබැවින් ස්වයළුපිද්ධ කැනේබිය භාවිත ගන්න.
- iv. If 0.1 M NaBr(aq) solution was used to prepare the electrode $Pt(s)|Br_2(g)|Br^-(aq)$, calculate the mean activity coefficient of NaBr(aq) solution when the activity coefficient of cation and anion are 0.78 and 0.76 respectively for 0.1 M NaBr(aq) solution.
 $Pt(s)|Br_2(g)|Br^-(aq)$ ඉලෙක්ට්‍රොඩය සැකසීමට 0.1 M NaBr(aq) ආවශ්‍ය හාවිතා කළේ නම්, කැවායන සහ ඇනායනවල ක්‍රියාකාරී සංග්‍රහක පිළිවෙළින් 0.78 හා 0.76 වනවිට 0.1 M NaBr(aq) ආවශ්‍ය මධ්‍යනා ක්‍රියාකාරී සංග්‍රහකය ගණනය කරන්න.

(50 marks)

----- Copyrights Reserved -----